

Pierre Gramegna interviewed by Politis (Greek version)

[View PDF](#)

23/05/2026

Συνέντευξη με τον Pierre Gramegna, Διευθύνοντα Σύμβουλο του ESM

Δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Πολίτης» (Κύπρος)

23 Μαΐου 2026

Συνεντευκτής: Γιάννης Σεϊτανίδης

Αρχική γλώσσα: Αγγλικά

Πώς αξιολογείτε τον αντίκτυπο της συνεχιζόμενης σύγκρουσης στη Μέση Ανατολή στις οικονομικές προοπτικές της ευρωζώνης, ιδίως όσον αφορά τις τιμές της ενέργειας, τον πληθωρισμό και την εμπιστοσύνη των επενδυτών;

Η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή επηρεάζει σαφώς την ευρωζώνη, δεδομένης της έκθεσής της σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς, κυρίως μέσω των υψηλότερων τιμών της ενέργειας και ενός πιο αβέβαιου περιβάλλοντος που επηρεάζει τις δαπάνες και τις επενδύσεις.

Έχει σημειωθεί απότομη αύξηση των τιμών του πετρελαίου και του φυσικού αερίου, αντανakλώντας ανανεωμένες ανησυχίες σχετικά με την προσφορά, με τα παγκόσμια αποθέματα πετρελαίου να εξαντλούνται με ρυθμό ρεκόρ.

Αυτό, φυσικά, επιβαρύνει τόσο την οικονομία όσο και τις προοπτικές. Η οικονομική ανάπτυξη για τη ζώνη του ευρώ αναμένεται να επιβραδυνθεί στο 0,9%, σύμφωνα με τις ανοιξιάτικες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ο πληθωρισμός είναι επίσης υψηλότερος βραχυπρόθεσμα. Οι επενδυτές αναμένουν ότι θα φθάσει το 4 % έως το τέλος του έτους, αν και με την πάροδο του χρόνου αναμένεται να σταθεροποιηθεί κοντά στον μεσοπρόθεσμο στόχο της ΕΚΤ του 2 %. Όλα αυτά οδηγούν σε μεγαλύτερη επιφυλακτικότητα μεταξύ των επενδυτών, μετά από μια περίοδο σχετικής αισιοδοξίας.

Ωστόσο, η ζώνη του ευρώ αντιμετωπίζει αυτόν τον ενεργειακό κλονισμό καλύτερα προετοιμασμένη από ό,τι στο παρελθόν. Το βασικό ερώτημα, όμως, είναι πόσο θα διαρκέσει η σύγκρουση και πόσο επίμονες θα είναι οι επιπτώσεις στον τομέα της ενέργειας.

Η πολιτική αντίδραση πρέπει να παραμείνει καλά προσαρμοσμένη. Είναι απαραίτητο να στηριχθούν οι πιο ευάλωτοι, αλλά και να δράσουμε με πειθαρχία. Τα μέτρα πρέπει να είναι προσωρινά, στοχευμένα και προσαρμοσμένα, ώστε τα δημόσια οικονομικά να παραμείνουν σε υγιή βάση και να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη.

Πιστεύετε ότι η αύξηση των γεωπολιτικών εντάσεων θα οδηγήσει σε μια παρατεταμένη περίοδο αβεβαιότητας για μικρότερες, ανοιχτές οικονομίες όπως η Κύπρος;

Οι μικρότερες οικονομίες είναι πιο ευάλωτες σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς, είτε μέσω του εμπορίου, των εισαγωγών ενέργειας, του τουρισμού είτε των χρηματοοικονομικών ροών.

Στην Κύπρο, η γειτνίαση με τη ζώνη σύγκρουσης και η εξάρτηση από το πετρέλαιο θα μπορούσαν να εντείνουν τις επιπτώσεις. Εάν οι εντάσεις παραμείνουν ή κλιμακωθούν, δύο παράγοντες ξεχωρίζουν: οι τιμές της ενέργειας, που μετακυλίνουν στο λειτουργικό κόστος και τον πληθωρισμό, και ο τουρισμός, όπου οι διαταραχές στις μετακινήσεις μπορούν να επιβαρύνουν γρήγορα τη δραστηριότητα.

Παρόλα αυτά, αξίζει να σημειωθεί ότι η αβεβαιότητα δεν σημαίνει απαραίτητα ευπάθεια. Η συμμετοχή στη ζώνη του ευρώ παρέχει σε χώρες όπως η Κύπρος ένα ισχυρό και προστατευτικό πλαίσιο. Προσφέρει σταθερότητα, αξιοπιστία και πρόσβαση σε ένα καλά εδραιωμένο δίκτυ χρηματοοικονομικής ασφάλειας.

Ανησυχείτε για το ενδεχόμενο να επανεμφανιστεί στη ζώνη του ευρώ στασιμοπληθωρισμός - ένας συνδυασμός χαμηλής ανάπτυξης και υψηλού πληθωρισμού; Εάν ένα τέτοιο σενάριο υλοποιηθεί, πώς θα μπορούσε να επηρεάσει την πορεία των χωρών που είχαν εφαρμόσει προγράμματα προσαρμογής και είχαν λάβει στο παρελθόν στήριξη από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας;

Αυτό που παρατηρούμε σήμερα είναι ένας συνδυασμός υψηλότερου πληθωρισμού, που οφείλεται κυρίως στις τιμές της ενέργειας, και ασθενέστερων προοπτικών ανάπτυξης. Ωστόσο, οι προσδοκίες εξακολουθούν να δείχνουν ότι ο πληθωρισμός θα μειωθεί με την πάροδο του χρόνου, ακόμη και αν η πορεία αυτή είναι πιο αργή. Δεν αναμένεται η οικονομική δραστηριότητα να σταματήσει ή να γίνει αρνητική.

Επομένως, η ΕΕ δεν βρίσκεται σε στασιμόπληθωρισμό, όπως επισημαίνεται στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής. Βρισκόμαστε μάλλον σε μια φάση όπου οι προοπτικές έχουν γίνει πιο σύνθετες και λιγότερο προβλέψιμες. Το βασικό σημείο είναι ότι τόσο η ανάπτυξη όσο και ο πληθωρισμός διαμορφώνονται από εξωτερικούς κλυδωνισμούς, ιδίως στον τομέα της ενέργειας και της γεωπολιτικής.

Επομένως, το μήνυμα του ΕΜΣ είναι η επαγρύπνηση. Σε μια πιο απαιτητική και κατακερματισμένη παγκόσμια τάξη, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να διατηρήσουν συνετές πολιτικές και να συνεχίσουν να εστιάζουν στη σταθερότητα.

Πιστεύετε ότι χώρες όπως η Κύπρος και άλλες που έχουν ολοκληρώσει τα προγράμματα προσαρμογής διαθέτουν σήμερα επαρκή ανθεκτικότητα για

να αντέξουν ένα τέτοιο διπλό πλήγμα;

Ναι, οι χώρες που έλαβαν βοήθεια από τον ΕΜΣ και το ΕΤΧΣ είναι σήμερα πολύ πιο ανθεκτικές από ό,τι στο παρελθόν, και αυτό αντανακλάται σαφώς στα στοιχεία. Η Κύπρος, ειδικότερα, έχει σημειώσει καλή πορεία τα τελευταία χρόνια, και ο ρυθμός ανάπτυξης της ξεπέρασε τον μέσο όρο της ζώνης του ευρώ.

Η Κύπρος εισέρχεται, επομένως, σε αυτή την περίοδο από ισχυρότερη θέση. Τα δημόσια οικονομικά είναι ισχυρότερα, οι ανισορροπίες έχουν μειωθεί και οι τράπεζες είναι καλύτερα κεφαλαιοποιημένες. Ωστόσο, η παρούσα γεωπολιτική αναταραχή δεν πρέπει να υποτιμηθεί.

Είναι σημαντικό να διατηρηθούν τα επιτεύγματα του παρελθόντος, ιδίως όσον αφορά τη βελτίωση της ανθεκτικότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα. Η χώρα δεν πρέπει να παραβλέψει τη σημασία ενός σταθερού και αποτελεσματικού εσωτερικού περιβάλλοντος όταν ανακύπτουν προκλήσεις.

Πώς αξιολογείτε την τρέχουσα κατάσταση της κυπριακής οικονομίας όσον αφορά τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη βιωσιμότητα του χρέους και την έκθεση σε εξωτερικούς κινδύνους;

Η Κύπρος βρίσκεται σε ισχυρή δημοσιονομική θέση, όπως αποδεικνύεται από τα πλεονάσματα του προϋπολογισμού, τα οποία είναι από τα υψηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση - 4,1% του ΑΕΠ το 2024 και 3,4% του ΑΕΠ το 2025. Ο δείκτης δημόσιου χρέους μειώνεται ραγδαία, πέφτοντας κάτω από το 60% του ΑΕΠ, από το υψηλό επίπεδο του 113,6% το 2020 στο 55% πέρυσι.

Η κυβέρνηση ανταποκρίθηκε στον ενεργειακό σοκ με μέτρα πολιτικής, τα οποία όμως δεν αναμένεται να επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό περισσότερο από τη στήριξη που παρασχέθηκε κατά τη διάρκεια της προηγούμενης ενεργειακής κρίσης που προκλήθηκε από τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Φυσικά, το περιβάλλον παραμένει απαιτητικό και οι επιλογές πολιτικής απαιτούν

προσεκτική ιεράρχηση προτεραιοτήτων.

Εάν η Κύπρος διατηρήσει την πορεία της εφαρμόζοντας συνετές πολιτικές, η συνολική κατεύθυνση θα παραμείνει ευνοϊκή: η δυναμική του χρέους αναμένεται να συνεχίσει να βελτιώνεται και ο δείκτης χρέους να παραμείνει σε καθοδική πορεία.

Υπάρχουν συγκεκριμένα ευάλωτα σημεία στην Κύπρο στα οποία οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα, λόγω της παγκόσμιας αστάθειας;

Οι υψηλές τιμές της ενέργειας, τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα νοικοκυριά, αποτελούν μια μακροχρόνια πρόκληση για την κυπριακή οικονομία. Αυτό αντανακλά την εξάρτηση της χώρας από τα ορυκτά καύσιμα, καθώς και την εξάρτησή της από ενεργειακές υποδομές που εξακολουθούν να χρειάζονται εκσυγχρονισμό.

Εκτός από τις άμεσες επιπτώσεις στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, το φαινόμενο αυτό έχει και ευρύτερες συνέπειες: για την ανταγωνιστικότητα, για τις επενδυτικές αποφάσεις και, γενικότερα, για την ανάπτυξη.

Με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, αυτή η πρόκληση ενδέχεται να γίνει πιο έντονη. Καθώς ο ενεργοβόρος τομέας των ψηφιακών υπηρεσιών επεκτείνεται, η ζήτηση ενέργειας πιθανότατα θα αυξηθεί στο μέλλον. Οι κλιματικές πιέσεις θα επιδεινώσουν ακόμη περισσότερο την κατάσταση.

Προτεραιότητα θα πρέπει να αποτελεί η συνέχιση της μείωσης της ενεργειακής ευπάθειας, μέσω της ενίσχυσης και του εκσυγχρονισμού του ενεργειακού συστήματος, καθώς και της αύξησης του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ενέργειας, με παράλληλη διασφάλιση της σταθερότητας και της αξιοπιστίας που η Κύπρος έχει καταβάλει μεγάλες προσπάθειες να οικοδομήσει μέσω των μεταρρυθμίσεων του παρελθόντος.

Όσον αφορά την Ελλάδα, πιστεύετε ότι θα μπορέσει να συνεχίσει να μειώνει το δείκτη χρέους προς ΑΕΠ μετά το 2032, όταν λήξει η περίοδος των ευνοϊκών όρων εξυπηρέτησης του χρέους;

Η Ελλάδα έχει σημειώσει πολύ αξιοσημείωτη πρόοδο τα τελευταία χρόνια. Το δημόσιο χρέος έχει μειωθεί στο 146,1% του ΑΕΠ το 2025, από το υψηλότερο σημείο άνω του 200% το 2020, παράλληλα με μια σαφή ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών.

Ακόμη και μετά το 2032, όταν λήξει η περίοδος αναβολής των τόκων του EFSF, η Ελλάδα θα εξακολουθήσει να επωφελείται από μια δομή χρέους με πολύ μακροπρόθεσμες λήξεις και χαμηλό πραγματικό κόστος τόκων.

Περίπου το 70% του χρέους της Ελλάδας κατέχεται από τον δημόσιο τομέα και έχει πολύ μακροπρόθεσμες λήξεις (με τις λήξεις του EFSF να φτάνουν έως το 2070 και του ESM έως το 2060), καθώς και χαμηλό πραγματικό επιτόκιο (κάτω του 2%), χάρη εν μέρει στην αντιστάθμιση κινδύνου μέσω συμβολαίων ανταλλαγής επιτοκίων. Αυτό σημαίνει ότι οι χρηματοδοτικές πιέσεις τείνουν να αυξάνονται σταδιακά και όχι απότομα.

Επομένως, η συνεχής μείωση του χρέους παραμένει εφικτή, εφόσον η δημοσιονομική πειθαρχία και οι μεταρρυθμίσεις που στηρίζουν την ανάπτυξη παραμείνουν σε τροχιά.

Πώς βλέπετε το μέλλον του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας; Θα πρέπει να διευρυνθεί η εργαλειοθήκη του ΕΜΣ ώστε να αντιμετωπίζει νέους τύπους κρίσεων, όπως γεωπολιτικές κρίσεις ή κρίσεις που σχετίζονται με την ενέργεια;

Ο ΕΜΣ έχει σαφή εντολή, να διασφαλίζει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ. Η εντολή αυτή παραμένει πλήρως ισχύουσα, ακόμη και στον σημερινό πιο περίπλοκο κόσμο.

Ταυτόχρονα, η φύση των κινδύνων εξελίσσεται. Αντιμετωπίζουμε κρίσεις που έχουν όλο και πιο παγκόσμιο χαρακτήρα, συχνά συνδέονται με τη γεωπολιτική, την ενέργεια ή την τεχνολογία και μπορούν να επηρεάσουν τις οικονομίες με λιγότερο προβλέψιμο τρόπο.

Σε αυτό το πλαίσιο, δεν θα έλεγα ότι ο ΕΜΣ χρειάζεται ένα εντελώς νέο εργαλείο, αλλά μάλλον ότι πρέπει να συνεχίσουμε να αξιοποιούμε πλήρως και αποτελεσματικά τα μέσα που ήδη διαθέτουμε.

Ο ΕΜΣ προσφέρει ένα ευρύ φάσμα επιλογών στήριξης, οι οποίες μπορούν να προσαρμοστούν σε διαφορετικές καταστάσεις.

Θεωρείτε ότι ο ΕΜΣ θα πρέπει να διαδραματίζει πιο ενεργό ρόλο στην πρόληψη των κρίσεων παρά στην επίλυσή τους;

Όπως έχω πει και στο παρελθόν, δεν πρέπει να θεωρούμε τον ΕΜΣ απλώς ως έναν θεσμό που παρεμβαίνει μόνο όταν η κρίση έχει ήδη εκδηλωθεί. Πρέπει επίσης να εξετάζουμε τους παράγοντες που μπορούν να προκαλέσουν μια κρίση και να είμαστε έτοιμοι να δράσουμε έγκαιρα.

Ακριβώς εδώ έρχονται τα προληπτικά μέσα. Ο ΕΜΣ διαθέτει ήδη εργαλεία που μπορούν να βοηθήσουν μια χώρα με υγιή οικονομία πριν η κατάσταση επιδεινωθεί, συμβάλλοντας στη σταθεροποίηση της κατάστασης και στην αποφυγή μιας βαθύτερης κρίσης.

Ο ΕΜΣ υπάρχει για να βοηθά τα κράτη μέλη του όποτε διακυβεύεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε εξωτερικό σοκ – είτε γεωπολιτικό, είτε κλιματικό, είτε χρηματοπιστωτικό.

Ταυτόχρονα, ο ΕΜΣ έχει αναπτύξει ένα ισχυρό πλαίσιο για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των κινδύνων, το οποίο είναι καθοριστικής σημασίας για τη διασφάλιση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων. Υπάρχει σαφής σύνδεση μεταξύ ετοιμότητας και πρόληψης.

Contacts

[Cédric Crelo](#)

Head of Communications and Chief Spokesperson

+352 260 962 205

c.crelo@esm.europa.eu

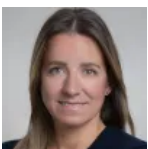

[Anabela Reis](#)

Deputy Head of Communications and Deputy Chief Spokesperson

+352 260 962 551

a.reis@esm.europa.eu

[Juliana Dahl](#)

Principal Speechwriter and Principal Spokesperson

+352 260 962 654

j.dahl@esm.europa.eu